

Pjotr Akopov: Amerického dolára sa chcú zbaviť už aj v Latinskej Amerike, na „zadnom dvore“ USA

- CZ24 News | 27. ledna 2023

V Latinskej Amerike žijú dve tretiny miliardy obyvateľov (porovnateľné s Európou) v 34 štátoch.

Američania navrhli, aby na Ukrajinu poslali ruskú vojenskú techniku a výzbroj z kolumbijskej armády, čo potvrdil prezident Gustavo Petro v Buenos Aires na summite Spoločenstva štátov Latinskej Ameriky a Karibiku (CELAC):

„Nestaviame sa na žiadnu stranu. Sme na strane mieru. Preto v tomto konflikte nebude použitý ani jeden kus ruskej techniky, nech už bude na našom území v akomkoľvek stave. <...> Latinská Amerika by namiesto uzatvárania stávk na to, ktorý blok zvíťazí – NATO alebo Rusko, mala požadovať mier.“

Vo svetovej geopolitike sa Latinská Amerika spomína ako posledná, a to aj v ére globálnej transformácie úplne všetkého. Spomedzi všetkých oblastí sveta sa ukazuje ako najmenej významná – nemožno ju porovnávať nielen s Európou, Blízkym východom, juhovýchodnou Áziou, Indiou či Čínou, ale ani s Afrikou, o ktorú sa vedie urputný boj všetkých kľúčových hráčov. A Latinská Amerika je akýmsi outsiderom, ktorý nikoho zvlášť nezaujíma a v skutočnosti nič neovplyvňuje: ako keby už nebol „zadným dvorom“ USA, každý z juhoamerických štátov má veľké množstvo vnútorných problémov, čo im neumožňuje spolupracovať a stať sa plnohodnotnými hráčmi na svetovej scéne. No multipolárny svet sa už buduje a podieľajú sa na tom tak veľké svetové mocnosti, ako aj regionálne združenia (nielen EÚ, ale aj ASEAN). Navyše, úloha tých druhých sa len zvýši – a oneskorenci riskujú, že zostanú predmetom manipulácie.

Pritom hovoríme o značnej časti ľudstva: Latinskú Ameriku tvoria dve tretiny miliardy ľudí (porovnateľné s Európou), ktorí žijú v 34 štátoch. Celý kontinent, okrem USA a Kanady. Je jasné, že Spojené štáty to historicky považovali za svoje a teraz ich sila – finančná, ekonomická, vojenská a ideologická – výrazne prevyšuje kombinované možnosti všetkých Latinoameričanov. Tí sa však nechcú integrovať okolo a pod Spojenými štátmi, pretože v tomto prípade nebudú ani mladším partnerom, ale jednoducho sluhom. Je zrejmé, že Spojené štáty už majú obrovský vplyv na Latinskú Ameriku: hospodárstvo Mexika, jednej z dvoch najväčších krajín v regióne, je takmer úplne prepojené so Spojenými štátmi. To však nepopiera túžbu latinskoamerických štátov vybudovať si vlastný integračný projekt založený na vlastnej sile a nie na závislosti od Američanov. Tento historický moment ponúka Latinoameričanom jedinečnú príležitosť začať skutočnú integráciu. Nie preto, že by sa pozornosť USA upriamila na európske a tichomorské oblasti, ale preto, že práve teraz sa formujú pravidlá budúceho svetového poriadku.

Preto neprekvapuje, že hoci bol na fórum CELAC pozvaný aj Joe Biden (ale neprišiel), čínsky líder Si Ťin-pching sa prihovril účastníkom summitu (síce nie osobne, ale prostredníctvom video-správy), pričom im deklaroval plnú podporu pre integračné procesy v CELAC. Čína je dlhodobo najdôležitejším obchodným partnerom pre mnohé krajiny v regióne a objem úverov každým rokom rastie. Číňanom však okrem americkej opozície prekáža vnútorná nestabilita v krajinách regiónu a

ich závislosť od medzinárodných (teda západných) finančných inštitúcií. Preto myšlienka vytvorenia spoločnej meny (sura – po španielsky „juh“) vyjadrená brazílskym prezidentom Lulom, ktorý sa vrátil k moci, nemá ani zďaleka len regionálny význam. A sám Lula povedal toto:

„Ak by všetko záviselo odo mňa, vždy by sme obchodovali s inými krajinami v národných menách, aby sme neboli závislí od dolára. Prečo sa nepokúsiť vytvoriť spoločnú menu pre krajiny MERCOSUR alebo BRICS?“

Hoci MERCOSUR združuje iba štyri štáty v regióne – aj keď sú medzi nimi dve najväčšie krajiny Južnej Ameriky (Brazília a Argentína), dohoda o používaní jednotnej meny v obchode by bola silným posunom k spoločnému trhu a získanie skutočnej finančnej nezávislosti. Je jasné, že vytvorenie spoločnej (v samotných krajinách nenahradzujúcej národnej) meny aj pre MERCOSUR bude trvať mnoho rokov a hlavnou prekážkou je hrozná finančná situácia Argentíny, ktorá prežila niekoľko bankrotov, no bez finančnej nezávislosti sa nemôže z krízy dostať. Po prvýkrát sa začalo hovoriť o spoločnej mene v Latinskej Amerike koncom 80. rokov, no teraz je globálna situácia iná a chápanie potreby skutočnej akcie je oveľa jasnejšie.

Lulove slová o BRICS nie sú náhodné: rusko-čínsko-indická aliancia je zhromažďovacím centrom celého nezápadného sveta, vrátane budovania nového finančného systému. A ak je teraz medzi krajinami Latinskej Ameriky v BRICS začlenená len Brazília, čoskoro sa k nej môže pripojiť aj Argentína (ktorá už podala žiadosť) — a potom bude otázka spoločnej meny pre Latinoameričanov ešte aktuálnejšia. Nielen kvôli obchodu s Ruskom a Čínou, ale celkovo pre ich obchod s celým svetom. Lebo inak o nejakej samostatnej úlohe Latinskej Ameriky v novom svete nemožno ani snívať a pre Brazíliu, ktorá sa pasuje za lídra regiónu a motor integrácie, nebude ľahké svoje dominantné postavenie udržať.

Latinská Amerika sa u nás najčastejšie spomína v súvislosti s globálnou konfrontáciou so Spojenými štátmi a hovorí sa o troch Rusku najbližších krajinách regiónu – vlastne spojencoch – Kube, Venezuele a Nikarague. Ale aj keď vezmeme do úvahy dôležitosť bilaterálnych vzťahov s nimi (vrátane čisto vojenských), podpora latinskoamerickej integrácie a účasť regiónu na dedolarizácii, budovaní alternatívy k západnému svetovému poriadku, má pre nás väčší význam. Pretože práve to približuje nástup nového, postatlantického svetového poriadku.

AUTOR: Pjotr Akopov

[ZDROJ](#)

Překlad: NF